

La Carta Solidària

1. Introducció

Durant tots aquests darrers anys de crisi s'ha posat de manifest el fort increment de les necessitats més bàsiques per a moltes persones a Catalunya. La pobresa ha provocat carències alimentàries, d'habitatge i de subministraments bàsics per una part de la població. A tot això, cal afegir les recurrents necessitats d'atendre a la gent gran, persones amb problemes de salut i d'exclusió social, etc.

Tot aquest ventall de problemàtiques no s'han vist contrarestades amb els recursos necessaris. Les retallades pressupostàries generalitzades s'han vist acompanyades per una restricció en els recursos que la Generalitat de Catalunya rep de l'Estat, i que no tenen cap correlació amb l'aportació econòmica que fan els ciutadans de Catalunya a l'Estat.

I com sempre, ha de ser la societat civil qui es mobilitzi. De fet, tenim una llarga tradició el món del voluntariat social, aspecte que cal aprofitar. Si l'Estat abandona les seves funcions bàsiques, haurà de ser la ciutadania qui agafi les regnes. En aquest sentit, les ONG (entitats del Tercer Sector) a Catalunya són fonamentals i caldrà aconseguir que tinguin més recursos. No poden tenir els mateixos recursos que en un moment de bonança econòmica.

L'aportació econòmica amb major impacte en termes d'import aportat hauria de ser aquella que es plantejés i s'impulsés des de les institucions públiques. Pel que fa a Catalunya, mitjançant la Generalitat. La promoció massiva del l'hàbit solidari s'arribarà només si es creen els canals adequats per tal que hi participi la major part de la població i que la donació com a concepte estigui intrínsecament lligat als hàbits del dia a dia dels ciutadans.

No obstant, cal plantejar-nos si realment existeix la possibilitat que els ciutadans de Catalunya aportin més recursos (poden?). I si no els aporten, caldrà analitzar el motiu (volen?) i plantejar una solució.

2. Potencial per aconseguir més donacions a Catalunya

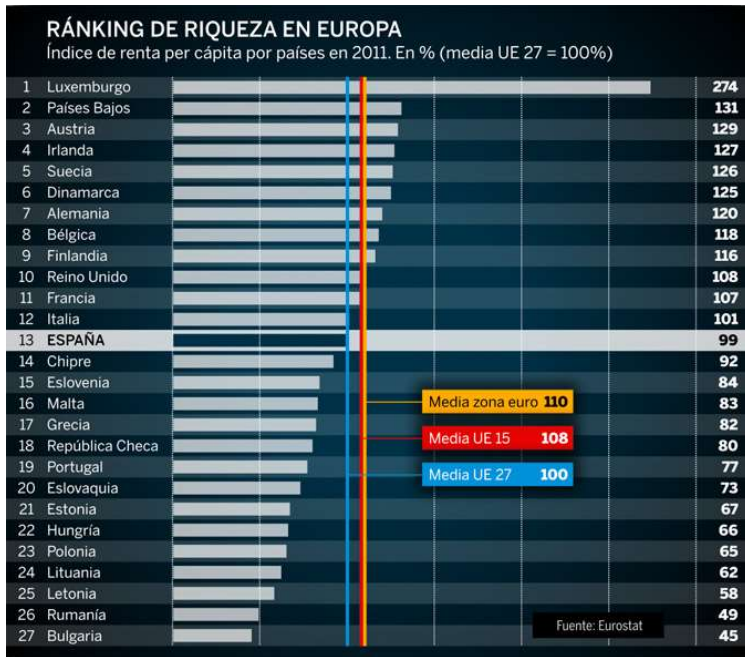
Cal analitzar si la població té un major potencial de donacions. Per aquest motiu caldrà utilitzar les dades comparatives en relació a les donacions que es realitzen amb la resta de l'Estat però, sobretot, amb les que es fan en els països del nostre entorn que tenen una renda per càpita similar a la nostra.

La renda per càpita és l'indicador que pot explicar millor on estem i, de fet, observarem com, en general, els països amb major renda per càpita són els que els seus ciutadans aporten més recursos a les ONG.

La Carta Solidària

A la vista del gràfic del 2011 següent en relació a la renda per càpita podem afirmar que:

Espanya se situa en renda per càpita al voltant de països com Itàlia i França

Si realitzem una comparativa de Catalunya respecte la resta de Comunitats, observem que:

Catalunya sempre s'ha situat per sobre la mitjana de la renda per càpita espanyola

La Carta Solidària

Per tant, dins un **àmbit europeu**, Catalunya la situaríem en una **posició lleugerament superior a la mitjana en nivell de riquesa**

Si el nivell de renda és similar al Italià, hauríem de poder dir que les aportacions a les ONG són similars. Segons el gràfic que adjunto:

Itàlia dona més del doble que Espanya a les ONG, tenint una renda per càpita o nivell de riquesa similar

Es posa de manifest aquí, la correlació entre el nivell de riquesa d'un país i per percentatge de la població que ha realitzat donacions.

Concretament a Espanya un 19% ha fet una donació, quan a Itàlia ho ha fet un 43%, o sigui, més del doble que a Espanya

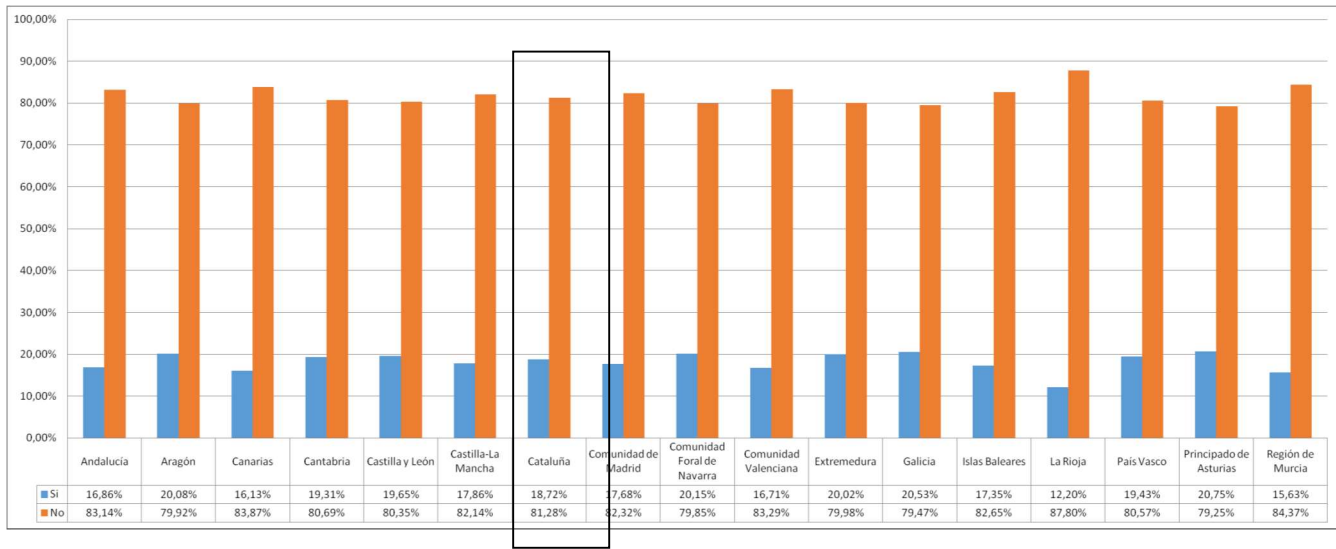
I Catalunya, en aquest context, no és diferent al comportament de la resta de l'Estat

Catalunya dóna a les ONG com la mitjana espanyola: al voltant del 19%

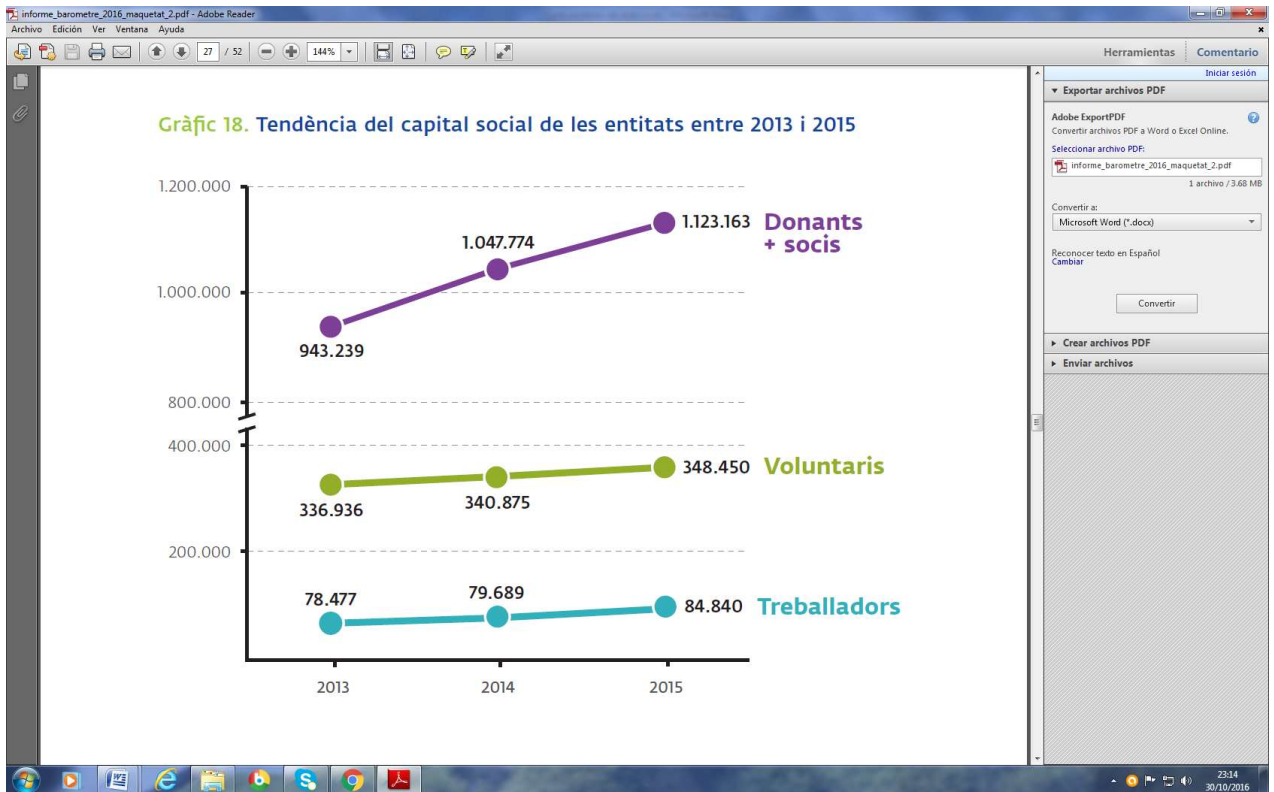
Segons enquesta realitzada al febrer 2016 a Catalunya un 18,72% havia fet algun tipus de donació, mentre que un 82,28% no l'ha fet. Un 18,72% sobre la població adulta a Catalunya suposa al voltant de 1.100.000 persones que aporten (5,9 milions majors de 18 anys)

La Carta Solidària

¿Has sido donante de alguna ONG en los últimos 12 meses?

Aquestes xifres de donants són corroborades amb les xifres que proporciona la Taula d'Entitats del Tercer Sector de Catalunya

La Carta Solidària

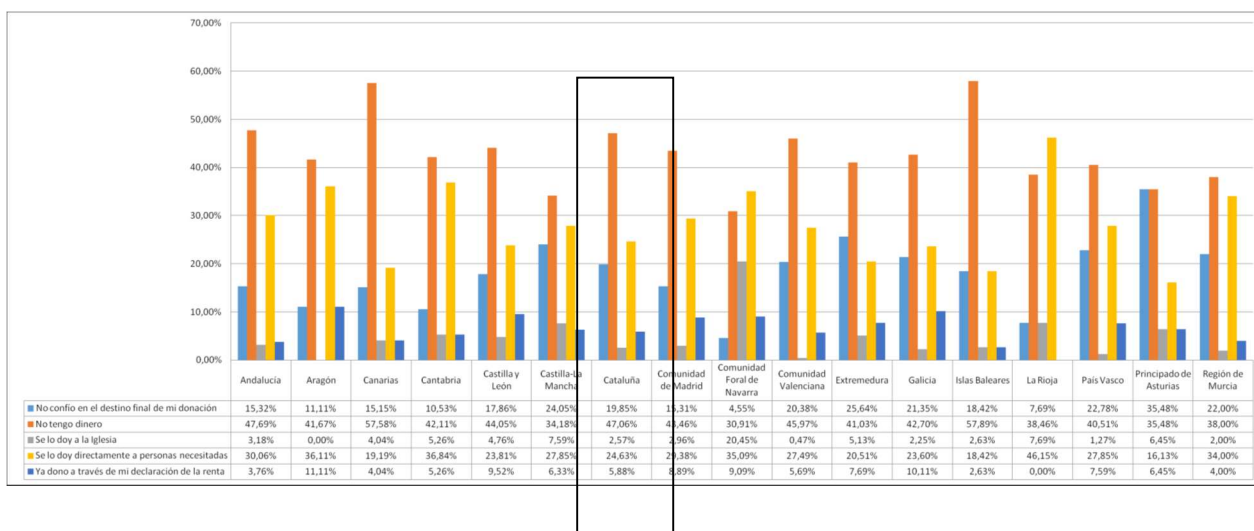
De les entitats amb persones donants, el 29,8% disposa de donants tant regulars com puntuals, el 17,9% disposa només de donants regulars, i el 52,3% disposa només de donants puntuals.

El capital social de les entitats augmenta. Persones sòcies, voluntàries i treballadores han augmentat en els darrers tres anys (2013-2015). No obstant, **el nombre de persones donants es manté estable en aquest mateix període.**

3. Motius de la baixa aportació

Segons l'estudi realitzat, hi ha diversos motius sobre els quals es pot incidir per tal de aconseguir que un major nombre de població aportï recursos a les ONG.

¿Cuál de estas razones se ajusta más a tus motivos para no haber donado?

Aquestes són les dades obtingudes a Catalunya sobre aquesta enquesta:

- 47,06%: No tinc diners
- 24,63%: Li dono directament a les persones necessitades**
- 19,85%: No confío en el destí final de la donació**
- 5,88%: Dono directament a través de la Declaració de la Renda
- 2,57%: Li dono a l'Església

La Carta Solidària

- Prop del **20% de persones que donarien**, no donen perquè no confien en el destí final de la donació. En termes de població a Catalunya:

19,85% del 82,28% que no dona és = **16,3% del total de població no dona per no confiar en el destí final de la donació i es potencial donant de ONG**

- Prop del **25% de persones que donarien**, ho donen a les persones necessitades

24.63% del 82,28% que no dona és = **20,26% del total de població del que dona directament, és potencial donant de ONG**, però podríem fer la hipòtesi de que només el 50% ho faria

18,72% de població que dona actualment +
16,30% que donaria si confiés en el destí +
10,13% que donaria i que ara dona directament
45,15% de la població potencial donant de ONG

Sense considerar els donants que donen directament, el percentatge de població donant podria arribar al **35,02%**

En qualsevol cas, **ja serien percentatges que estarien d'acord amb el nostre potencial econòmic o renda per càpita**. S'ha fet amb **criteris força pessimistes** i no s'han considerat les altres categories, malgrat també s'hi poden trobar donants potencials:

- **No tinc diners = 47,06%** : hi ha una part de la població que no pot col·laborar, si bé poden haver casos en els que la resposta amaga no voler fer-ho, malgrat tenir el potencial per fer-ho.
- **Dono a IRPF = 5,88%**: per tant, hi ha potencial econòmic per fer-ho, malgrat tot.
- **Li dono a l'església = 2,57%**: i per tant hi ha voluntat d'aportar.

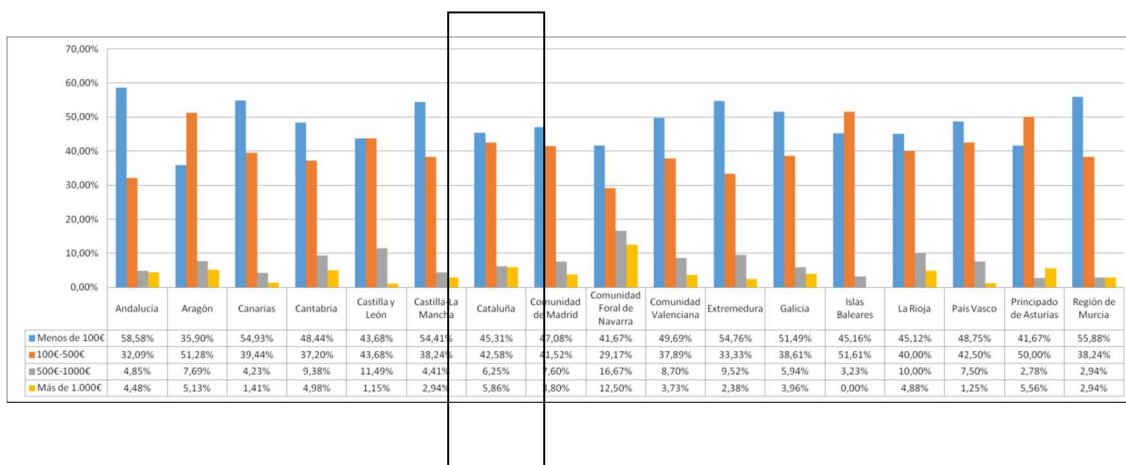
4. Impacte econòmic de noves aportacions

Calculem què suposaria econòmicament incorporar nous donants al sistema amb la població potencial que s'ha estimat que finalment s'hi podria integrar, si s'arriba a tenir un nivell de donants d'entre el 35% - 45% de la població (mitjana del 40%).

Per fer això, hem utilitzat l'enquesta anterior on també es reflectia la quantitat de diners que aportaven els catalans que eren donants. A partir d'aquestes xifres,

- Estimarem quin és l'import global d'aportacions a les ONG a Catalunya actualment.
- Sobre els nous donants potencials, suposarem que donaran la mitjana de l'interval mínim anual, concretament 50€ a l'any.

¿Cuál es la cantidad que has destinado a ONGs en el último año?

Segons aquesta enquesta, els donants catalans han tingut la següent distribució

45,31% - Menys de 100€

42,58% - 100-500€

6,25% - 500-1.000€

5,86% - Més de 1.000€

La Carta Solidària

Busquem el 18,72% de la població que és donant. Segons Idescat amb dades del 2015:

7.434.295 total població a Catalunya

5.901.668 major de 19 anys

$5.901.668 \times 18,72\% = \mathbf{1.104.792}$ persones que han donat

Segons estudi de la Taula d'Entitats del 3er Sector serien 1,123 milions però he escollit la xifra més baixa.

Per calcular els imports, he convertit cada interval de la gràfica anterior en una mediana. Per exemple, la mediana de l'interval "menys de 100€" es converteix en 50€ (punt intermig entre 0 i 100)

50€: 45,31% ... $500.581 \times 50€ = 25.029.050€$

300€: 42,58%... $470.420 \times 300€ = 141.126.000€$

750€: 6,25%..... $69.049 \times 750 € = 51.786.750€$

1.100€: 5,86%..... $64.741 \times 1.100€ = 71.215.100€$

TOTAL = 289.156.900€ que s'han donat

Calculem ara l'import potencial amb els nous donants

- Si els considerem tots donants puntuals, considerarem que només donen una mitjana de 60€ /any per persona (5 € al mes).

- Càlcul considerant el 16,3% de la població que no es fia del destí

$5.901.668 \text{ persones} \times 16,3\% \times 60€ = \mathbf{57.718.313€}$

Suposa un increment del 20% sobre les donacions actuals

- Càlcul considerant el 16,3% de la població que no es fia del destí+ 50% dels que donen directament (10,3%)

$5.901.668 \text{ persones} \times 26,6\% \times 60€ = 94.190.621€$

Suposa un increment del 33% sobre les donacions actuals

5. Conclusions

- La població de Catalunya té un **nivell de renda en línia amb la mitjana europea**.
- No obstant això, **no contribueix a les ONG com li correspondria** per aquell nivell de renda. Hauria de ser el doble de l'actual en comparació a d'altres països similars.
- Existeix **un nínxol important de ciutadans** majors de 19 anys (al voltant del 36%) que no donen actualment i que **tenen un perfil clar per ser futurs nous donants de ONG**.
- Els motius de no donar es perquè, o bé **no es fien del destí dels diners donats** (16%) o bé ja **donen directament a la persona** (20%). No obstant, tenen la voluntat de donar i poden fer-ho econòmicament.
- Convertir aquests donants potencials a donants reals impactaria de forma molt important en els ingressos de les ONG. **S'ha calculat que incrementarien els seus ingressos com a mínim en un 20%**.

6. Proposta genèrica

Crear un sistema de donacions a les ONG que operen a Catalunya. Tot i ser per ONG del país, la creació d'un hàbit de donar, ajudarà a crear també **donants per a causes internacionals**. Aquest sistema ha de:

- **Canalitzar el màxim de recursos** que puguin i vulguin aportar individualment els ciutadans a les ONG, donant totes les facilitats per fer-ho a la majoria de la població i promocionant el sistema de forma continuada. La influència sobre la totalitat de la població només la poden exercir els poders públics. En el nostre cas és la Generalitat, que és qui hauria d'implantar aquest sistema.
- **Ser el màxim de fiable** pels donants potencials i això passa per un màxim grau de transparència en relació a les ONG i al destí dels recursos:
 - **Control de les donacions a les ONG**: les donacions seran canalitzades a través del sistema bancari utilitzat per la Generalitat . Només a partir d'uns controls pertinents (auditories), es lliuraran els recursos a cada una de les entitats al final de cada exercici, segons el repartiment escollit per la població.
 - **Control de les despeses de les ONG**: seguiment i traçabilitat de les donacions que realitza cada donant, mitjançant internet, per tal de saber on va a parar cada euro aportat pel donant.

7. Proposta concreta: la “Carta Solidària”

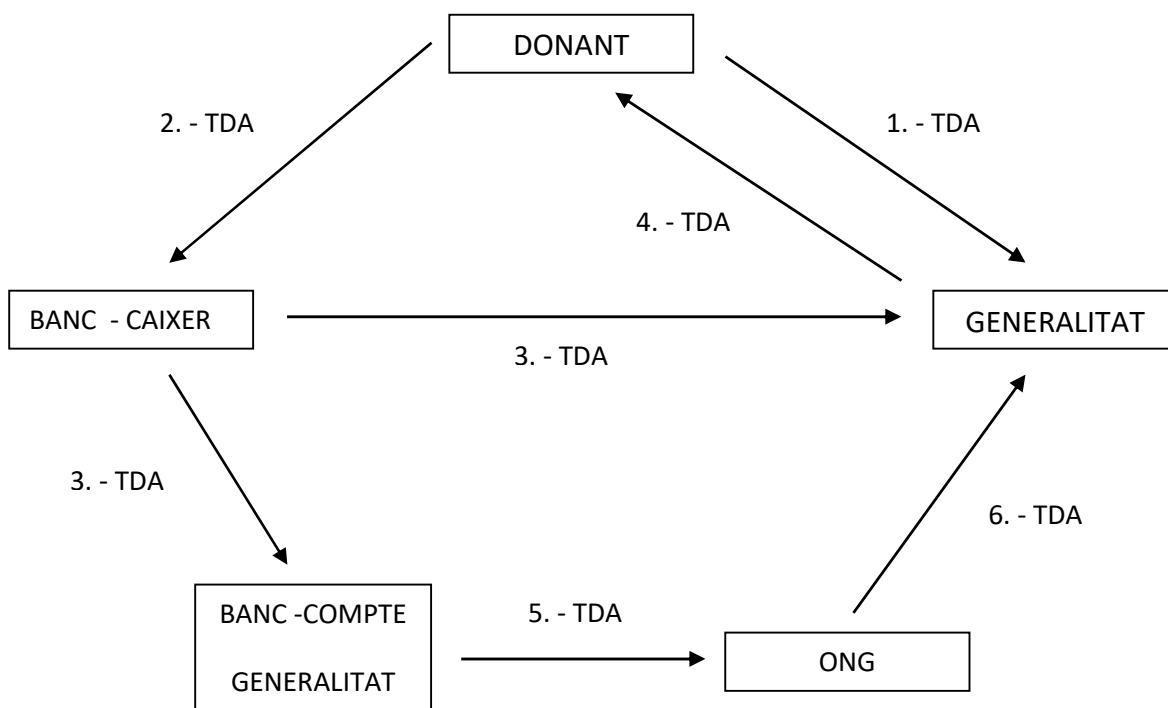
Es tractaria d’aprofitar i **convertir la targeta sanitària també en una “Carta Solidària”**

La proposta es basa en incloure una prestació més a aquesta targeta. Seria la de poder fer donacions a ONGs catalanes, inscrites a la Taula d’Entitats del Tercer Sector Social de Catalunya.

Per tant, seria una carta “solidària” perquè serviria per ser solidari amb els conciutadans.

El funcionament d’aquesta targeta s’exposa a continuació, amb l’esquema del circuit que se segueix en el procés de donació i una breu explicació dels passos que se segueixen.

Circuit i funcionament de la Carta Solidària

TDA = transferència de dades

TDI = transferència de diners

La Carta Solidària

Passos del procés de donació:

1.-TDA: el donant vincula una ONG a la targeta i comunica el seu número de mòbil/email per rebre informació per SMS/correu.

Aquesta elecció d'Entitat per part del donant es faria una web específica d'internet, vinculant la targeta amb una Entitat que escolliria d'un menú, classificat per tipologia de servei que donen, per ubicació geogràfica, etc. (diguem que el donant "apadrinaria" una Entitat). En aquesta web es publicarien de forma actualitzada els recursos que anessin rebent totes i cadascuna de les Entitats (tipus marcador) per tal de fer publicitat i incentivar la seva utilització.

En cas d'una targeta que no tingués cap opció escollida, per defecte els diners es repartirien equitativament entre les entitats a final d'any. Així asseguraríem que no hi hagués cap entitat que no rebí cap euro (moltes són desconegudes pel ciutadà).

2.-TDA: el donant utilitza la targeta al caixer, comunicant automàtica i tàcitament un número targeta , que està assignada a una ONG , i un import donat.

La millor manera de d'incentivar el procés és facilitar la donació de recursos, integrant-ho en els gestos més habituals i quotidians, com podria ser treure diners en un caixer.

La targeta sanitària serviria per anar al caixer automàtic i fer una donació fent servir també la targeta del banc. Com si es paguessin impostos o taxes de la Generalitat però creant un nova opció que anomenaríem "donacions" (**veure document ANNEX**)

Actualment es poden pagar impostos mitjançant el banc, fent un càrrec al nostre compte amb la targeta bancària, i utilitzant el codi de barres que té el document de l'impost o opcionalment un número.

3.- Simultàniament es produeixen dos fets:

- 3.-TDI: Es fa una transferència de diners a un compte de la Generalitat.

Hi hauria l'opció de donar 1€, 2€, 5€ ...etc. o el que s'escollís i anirien a un compte de la Generalitat específic per aquesta finalitat.

- 3.-TDA: al mateix temps el banc/caixer comunica les dades a la web de la Generalitat: núm. Targeta - ONG assignada - import.

Es transfereix la informació següent: número de Carta Solidària (codi barres) i import a la web de la Generalitat, que identificarà la ONG que ha de rebre els

La Carta Solidària

diners. Aquesta informació serà guardada per la Generalitat i transferida a la web específica, amb d'altres operacions. La captura de les dades serà necessària també pel futur repartiment a realitzar.

4.-TDA: Aquesta web serveix per anar alimentant un marcadore on line sobre les donacions i emet un SMS al donant sobre import donat + saldo donat per donant + saldo donat total d'aquella ONG al mateix any.

Aquesta informació rebuda del caixer serà gravada per la Generalitat i oferta a la web específica i serà necessària també pel futur repartiment a realitzar. D'altra banda, el donant, rebrà (si així ho desitja) un SMS indicant l'import donat, l'import que porta donat a aquella ONG durant l'any i el total de diners donats a aquella ONG del total de donants.

5.-TDI: a principi de l'any següent la Generalitat reparteix amb transferència els diners segons el marcadore de la web de final d'any.

La Generalitat ha de controlar a través d'auditories que la ONG no ha comès cap il·legalitat. Una vegada confirmat aquest fet procedirà a repartir els recursos d'acord amb el marcadore final del 31 de desembre de cada any.

Farà transferències a cada ONG dels imports donats i repartirà aquells imports de targetes que s'hagin vinculat a cap ONG.

6.-TDA: la ONG ha de comunicar el destí exacte de les aportacions de l'any anterior, que es publicaran a la web. Seran dades sobre els projectes que donin traçabilitat i més confiança als donants.

Abans del 31.12 haurà d'haver comunicat i especificat el destí dels recursos rebuts l'any anterior a través de la web específica de la Generalitat.

Aquesta web s'utilitzarà per:

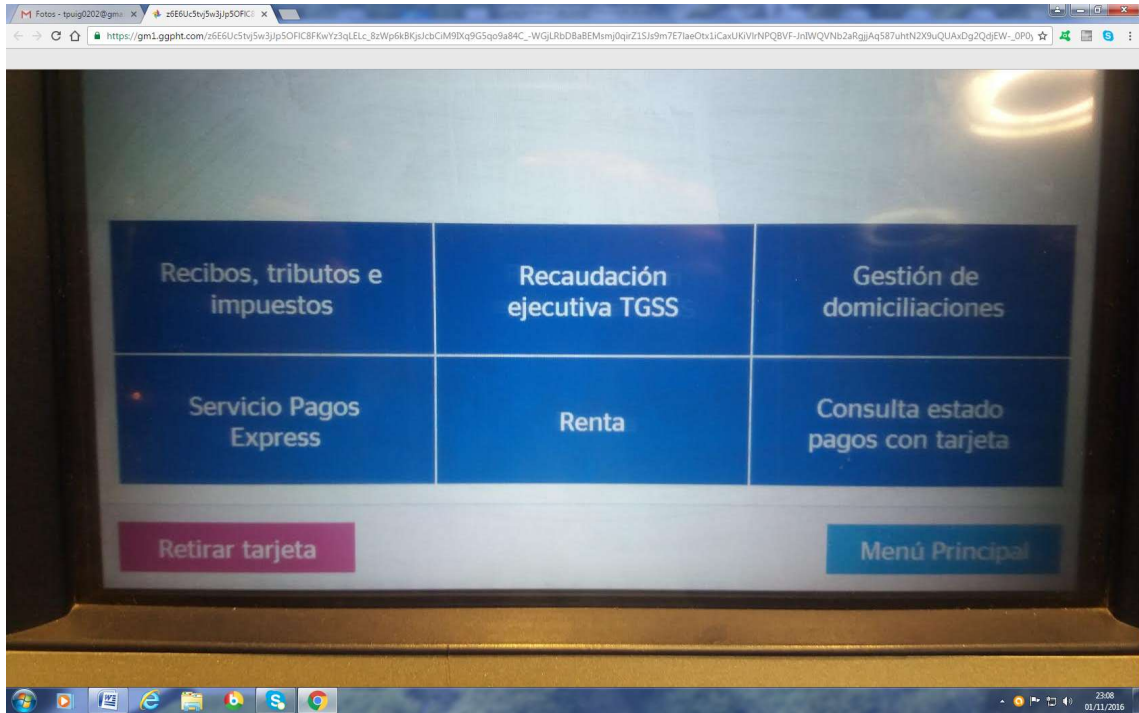
- Canviar la ONG vinculada a la targeta
- Per saber si una Entitat passa el control dels ingressos
- Com a marcadore dels recursos rebuts per cada entitat
- Aparador dels projectes desenvolupats: a nivell quantitatiu (diners gastats) i qualitatiu (mostra gràfica de les aplicacions dels diners).
- Emetre certificat per la renda – desgravació donació a fundacions

INFORMES CONSULTATS I GRÀFIQUES REFLECTIDES EN EL PRESENT ESTUDI

- Baròmetre del Tercer Sector Social a Catalunya. Taula Entitats Tercer Sector Social de Catalunya. Juny 2016.
- El impacto de las aportaciones de los socios de las ONG en España. BAIN & COMPANY. Campaña SOMOS 2013.
- Estudio sobre el sector de las ONGS en España. Parte II. Antevenio España. Abril 2016.

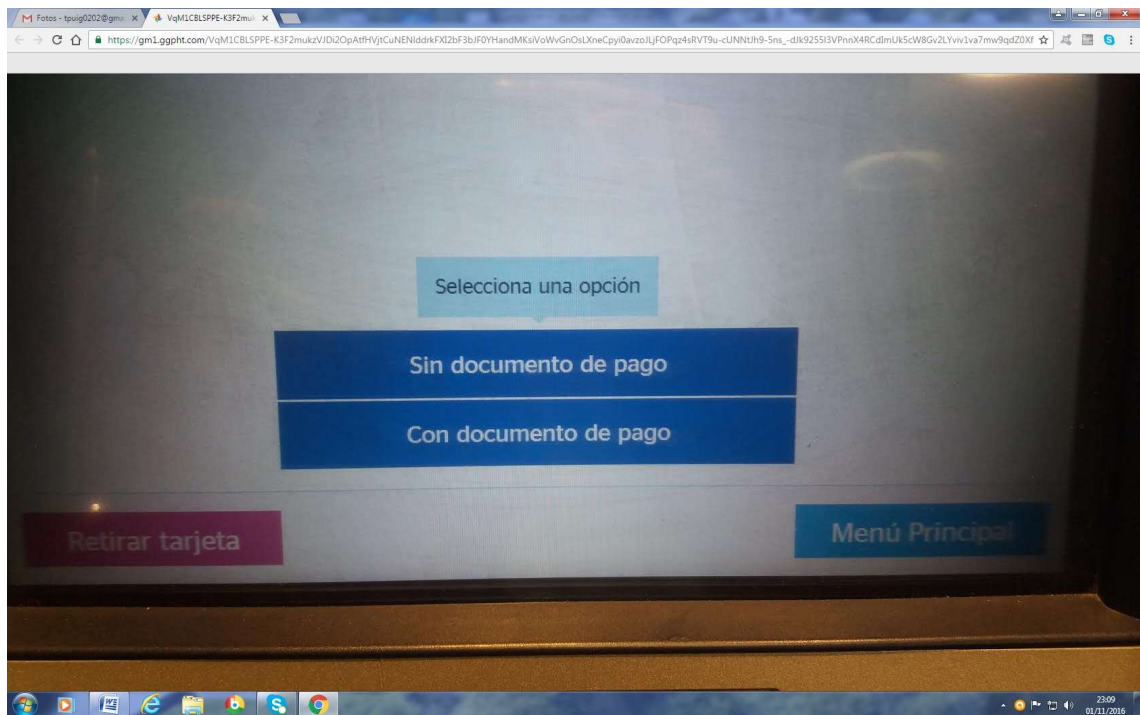
Annex: funcionament pagament impostos a BBVA

S'introdueix la targeta i s'entra en aquesta pantalla per escollir el que es vol fer. En l'apartat de "Recibos, tributos e impuestos" caldria afegir "Donaciones"

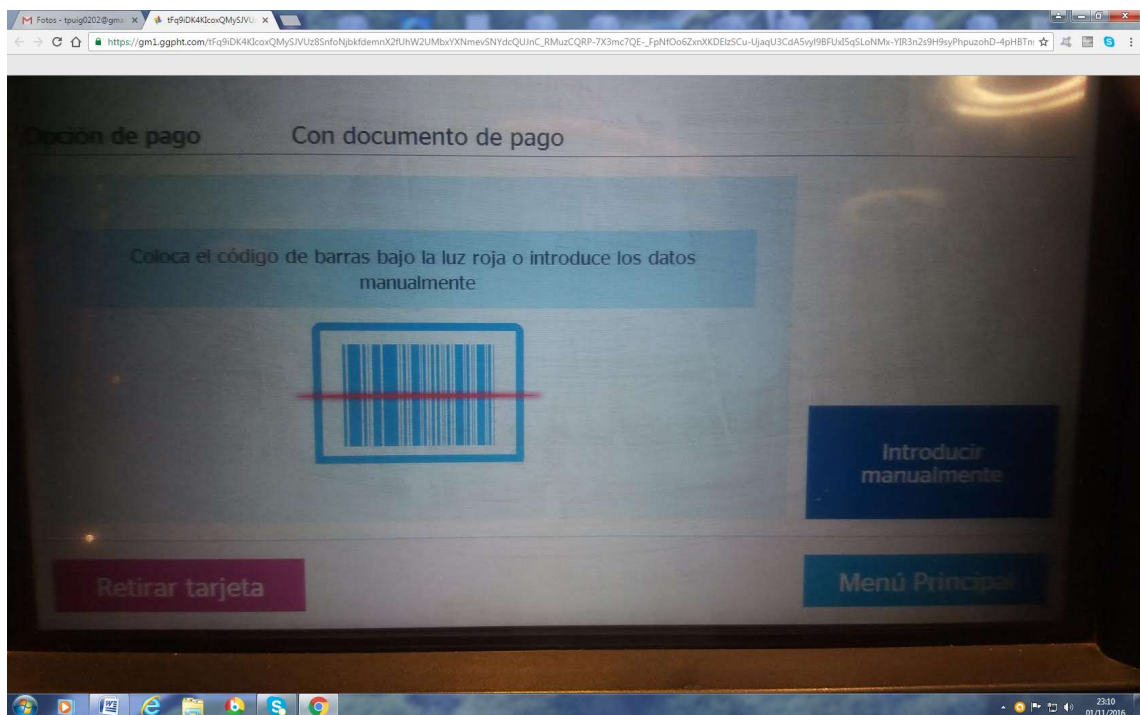

Dona a escollir si es vol pagar sense document o amb document de pagament. En el cas de la nostra targeta seria escollir "Con documento de pago"

La Carta Solidària

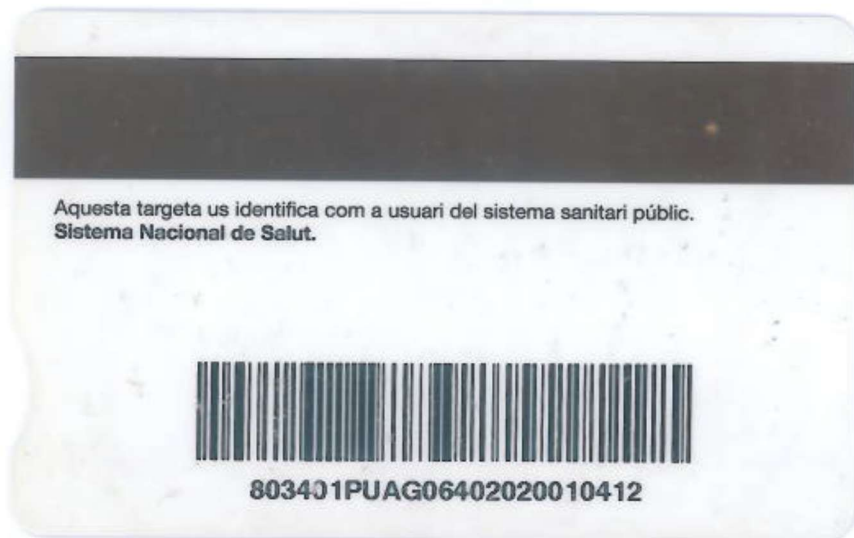

Dona la possibilitat d'utilitzar el codi de barres. En el nostre cas, passaríem el codi de barres de la nostra Carta Solidària.

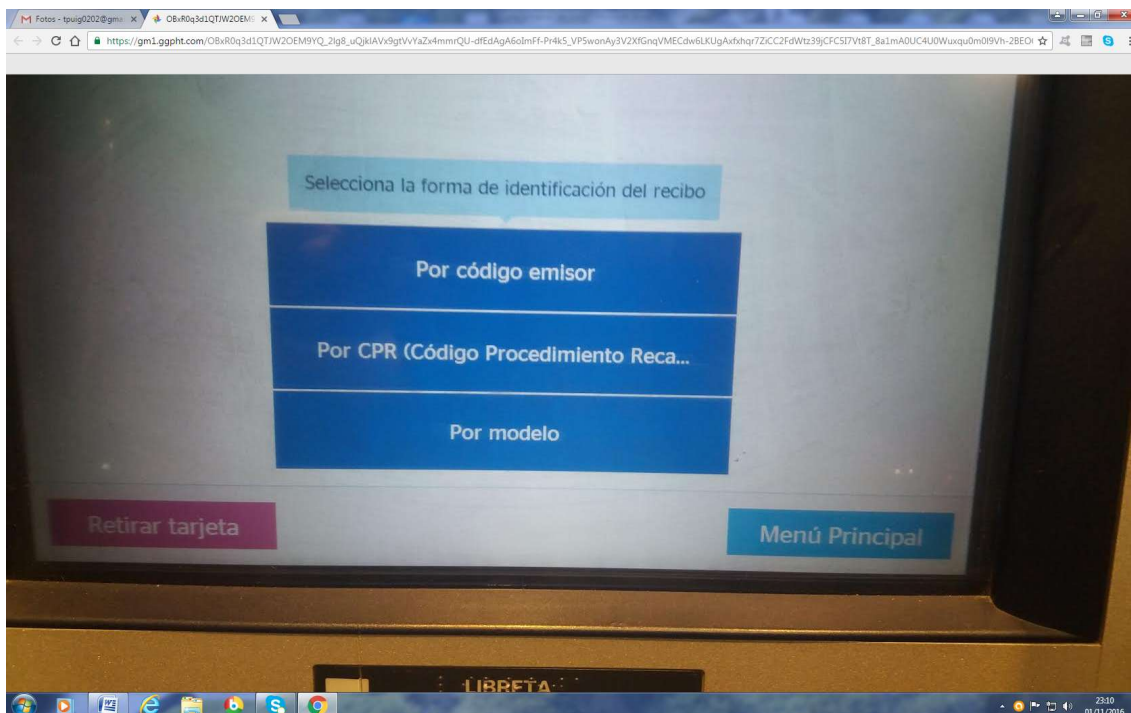

La Carta Solidària

Actualment ja existeix un document amb codi de barres comú a tota la població de Catalunya, com és la Targeta Sanitària i, per tant, podria respectar el codi de barres i la mateix numeració.

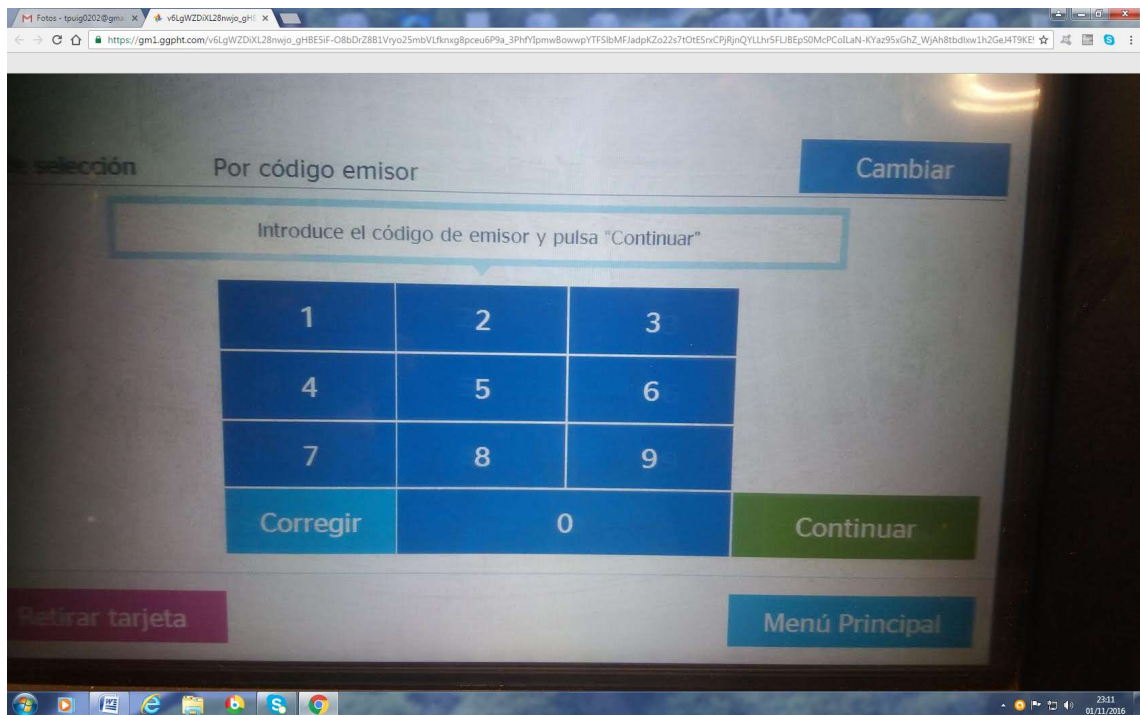

En cas que no s'utilitzi el codi de barres i es vol "Introducir manualmente" un codi de l'impost, cal escollir aquest apartat. Apareixerà la pantalla següent on demana un codi de l'impost. En el nostre cas aplicaria si es pogués introduir algun codi de la nostra targeta. De fet, podria ser el que figura sota el codi de barres o similar.

Si es per Código emisor, cal incloure el codi de l'emissor

La Carta Solidària

Després d'aquest procés s'arriba a una pantalla on es demana un import. En el nostre cas, caldria adaptar-ho per suggerir imports com 1€, 2€, 3€, 4€, 5€ i 10€, o bé posar l'import manualment.